

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

- 1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- 2) wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku;
- 3) przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- 4) wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:

- 1) określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- 2) określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- 3) analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- 4) przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;
- 3) posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:

- 1) interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- 2) przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:

- 1) analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- 2) uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

- 1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- 2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- 3) opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Cele ogólne oceniania:

- 🕒 rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- 🕒 monitorowanie pracy ucznia,
- 🕒 poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- 🕒 pomoc uczniowi mającemu problemy w nauce w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności przewidywanych wymaganiami programowymi,
- 🕒 pomoc uczniowi zdolnemu w samodzielnym kształceniu,
- 🕒 motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 🕒 przekazanie rodzicom informacji o postępach dziecka,
- 🕒 dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

A/ sprawdziany – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole.

Skala procentowa

0% - 29% - niedostateczny (1)

30% - 49% - dopuszczający (2)

50% - 74% - dostateczny (3)

75% - 90% - dobry (4)

91% - 100% - bardzo dobry (5)

B/ kartkówki - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

C/ odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

D/ prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela.

E/ prace dodatkowe (prezentacje, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program. Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania. Kryteria uzgodnione z uczniami.

F/ zaangażowanie i praca na lekcji – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału.

G/ praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

H/ udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

I/ wpływ na ocenę ma również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

Dodatkowe symbole używane przy ocenie

- „+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna (5 znaków „+” - ocena bdb),

- „-” - brak pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji (3 znaki „-” - ocena ndst.),

- „ np.” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć – 2 razy w półroczu

Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak pracy domowej lub brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy) dwa razy w ciągu semestru Nieprzygotowanie odnotowane jest minusami – trzeci minus to ocena niedostateczna. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją. W przypadku nie odrobienia pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobić ją na następną lekcję i zgłosić nauczycielowi. Za dostarczenie pracy długoterminowej po terminie uczeń uzyskuje ocenę o stopień niższą.

Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić pracę pisemną w terminie dwóch tygodni od oddania sprawdzianu przez nauczyciela, bez względu na ocenę jaką otrzymał. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną, to ma obowiązek zaliczyć daną partię materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem poza lekcjami. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Uczeń może ubiegać się o ocenę o jeden wyższą niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna. Ocena zostaje podwyższona, jeżeli uczeń napisze pracę klasową obejmującą wiadomości z całego semestru na ocenę co najmniej taką, o jaką się ubiega.

Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej.

Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

1. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:
  - sprawdziany- **waga 3**
  - kartkówki - **waga 2**
  - prace domowe, zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, odpowiedź ustna - **waga 1**
2. Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ocen wynikających z klasyfikacji po I i II semestrze – zaokrąglona do liczby całkowitej.

Sposoby informowania uczniów i rodziców

- 🕒 na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznanie uczniów z PSO
- 🕒 oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- 🕒 sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,
- 🕒 sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica w szkole
- 🕒 prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- 🕒 prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań i indywidualnych spotkań,
- 🕒 uzyskanych przez ucznia ocenach informowany jest rodzic poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach, w czasie indywidualnych spotkań.

Informacja zwrotna

1. Nauczyciel – uczeń

- Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny.
- Uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny.
- Informacja zwrotna ma na celu pomagać w samodoskonaleniu ucznia i motywować go do dalszej pracy.

2. Nauczyciel – rodzice

- Nauczyciel informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce.

- Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia, przekazuje wskazówki do dalszej pracy.
- Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji rodzic ma prawo wglądu do wszystkich prac pisemnych swojego dziecka.

3. Nauczyciel – wychowawca klasy – pedagog szkolny

- Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia.
- Nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne

OCENA CELUJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej; potrafi rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia; samodzielnie potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz biegle posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce; osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i zajmuje punktowane miejsca na szczeblu wyższym niż szkolny.

OCENA BARDZO DOBRA - otrzymuje ją uczeń, który w sposób zadowalający opanował wiedzę i umiejętności z danego działu oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności; umie zastosować posiadana wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach; wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł informacji.

OCENA DOBRA - otrzymuje ją uczeń, który poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne. Dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału i dobrze wykorzystuje swoje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów. Pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe, potrafi korzystać ze źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu, określone w podstawie programowej; jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności; potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki, ujęte w podstawie programowej; potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.

OCENA NIEDOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z przedmiotu; nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy. Nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. odpowiedzi ustnej, czy oceny niedostatecznej z testu, sprawdzianu. Nie potrafi korzystać ze źródeł informacji, nawet z pomocą nauczyciela. Wykazuje bierną postawą na lekcji.